

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/117/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1417204153
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1417204153.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Romana Huszára v právnej veci žalobcu: E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX V. XXX, zastúpený JUDr. Jana Fabiniová, advokátka, Pribinova 22, 920 01 Hlohovec, proti žalovanému: Milan Drahoš - MD - SERVIS, miesto podnikania: Drobného 1904/22, 841 01 Bratislava, IČO : 43 292 445, zastúpený Jarabica, s.r.o., Kutlíkova 1755/17 , 851 02 Bratislava, IČO : 47 454 831 o zaplatenie 4.441,- € s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 9C/19/2017 - 64 zo dňa 12. novembra 2018 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu o zaplatenie 4.441,- € s prísl. titulom pôžičky zamietol; žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. Vychádzal z tvrdenia žalobcu, že strany sporu dňa 12.09.2016 uzatvorili zmluvu o pôžičke na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému sumu 3.441,-€, a žalovaný sa zaviazal uvedenú sumu mu vrátiť na druhý deň od popísania zmluvy o pôžičke, t.j. dňa 13.09.2016. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že predmetná zmluva je neplatná, keď v konaní nebolo preukázané odovzdanie finančných prostriedkov žalovanému, čo žalobca ani len netvrdil. Zo zmluvy o pôžičke teda žalovanému žiadny dlh nevznikol. Ani výpoveď svedka X.. O.. S. Č. nemohla priniesť žalobcovi očakávanú váhu. Posudzovanie úkonov žalobcu alebo žalovaného ohľadom uvedenej peňažnej sumy z iných právnych titulov a na základe iných právnych predpisov ako podľa ustanovení § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka by bolo nad rámec prejednávaneho nároku. Žalobca okrem zmluvy o pôžičke zo dňa 12.09.2016, ktorú nemožno považovať za platnú, svoj nárok na vrátenie sumy 3.441 € nepreukázal žiadnym relevantným dôkazným prostriedkom (výpisy z účtu a iné).

1.2. Súd prvej inštancie k tvrdeniu žalobcu, že žalovaný listom zo dňa 13.12.2017 uznal nárok žalobcu do výšky 2.500,-€ odkázal na znenie § 558 Občianskeho zákonníka. V predmetnej veci bolo preukázané, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke a teda neexistencii dlhu z tohto právneho titulu.

1.3. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení § 262 ods.1 C.s.p. tak, že žalovanému ako úspešnej strane sporu o zaplatenie 4.441 € priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Rozsudok odvolaním v zákonom stanovenej lehote napadol žalobca vytýkajúc súdu prvej inštancie, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca žalovanému poskytoval finančné prostriedky na stavbu, avšak žalovaný tieto finančné prostriedky použiť na iný účel. Po týchto skutočnostiach sa žalobca a žalovaný, za prítomnosti svedka X.. O.. S. Č., dohodli, na spísaní zmluvy o pôžičke, ktorej predmetom boli finančné prostriedky, ktoré poskytol vopred. Zmluva o pôžičke

bola ako dôsledok vyplatených záloh zo strany žalobcu žalovanému. Žalovaný si zmluvu o pôžičke preštudoval a mal vôľu a záujem tie peniaze vrátiť. K odovzdaniu peňazí došlo, avšak pred podpísaním zmluvy o pôžičke. Súd prvej inštancie mal zobrať na vedomie list žalovaného zo dňa 13.12.2017, ktorým žalovaný mal vôľu zaplatiť sumu 2.500,- €. Takýto prejav vôle je dôsledok uznania záväzku. Navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v danom prípade nedošlo k riadnemu uzatvoreniu zmluvy o pôžičke, nakoľko nedošlo k reálnemu odovzdaniu finančných prostriedkov žalovanému titulom zmluvy o pôžičke. Svedok Č. len potvrdil, že žalobca mal dostať od žalovaného finančne prostriedky určené na stavebnú výstavbu realizovanú žalovaným pre žalobcu a nie titulom zmluvy o pôžičke. Podľa výpovede svedka, túto informáciu mal však len sprostredkovanú od samotného žalobcu. Svedok žalobcu nevedel konkretizovať ani presné sumy, ani konkrétne časové obdobie údajne poskytnutých finančných prostriedkov žalovanému.

3.1. Taktiež žalobcom opakovane tvrdené uznanie dlhu zo strany žalovaného považuje za nepresné. Žalovaný písomne ponúkol žalobcovi finančnú sumu ako mimosúdne riešenie celej situácie, ale takéto konanie nie je možné považovať za uznanie dlhu. Z obsahu návrhu mimosúdneho riešenia je jednoznačné, že ide o pokus o zmier a nie o uznanie dlhu zo strany žalovaného v právnom slova zmysle. V samotnom návrhu na mimosúdne urovanie je výslovne žalovaným uvedené, že „návrh na uzavretie dohody o sporných nárokoch“ a je prejavom dobrej vôle v záujme zmierlivého vyriešenia sporu a nie je možné ho považovať za uznanie dlhu. Dôvody odvolania považuje za nedôvodné a napadnuté rozhodnutie za zákonné.

4. Žalobca v replike uviedol, že svedok Č. potvrdil, že reálne došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, žalovaný si predmetnú zmluvu preštudoval a na znak súhlasu ju podpísal s vedomím, že peniaze vráti riadne a včas. Peniaze, ktoré žalobca žalovanému poskytol pred reálnym uzavretím zmluvy o pôžičke. Ako zvláštne a logicky ťažko vysvetliteľné vníma, prečo žalovaný chcel uhradiť sumu 2.500,- €, za účelom mimosúdneho vyriešenia sporu, ak od žalobcu žiadne finančné prostriedky z uzavretej zmluvy o pôžičke nedostal. Je nepochopiteľné, žeby žalovaný len tak uhradil vyššie spomínanú sumu bez akéhokoľvek nároku žalobcu. Zotrúva na odvolacom petite.

5. Žalovaný v duplike zotrval na svojej obrane, stotožňuje sa s prijatým záverom súdu prvej inštancie, keďže toto vychádza zo správneho posúdenia veci. Žiada rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v zmysle § 379, 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s prijatým záverom súdu prvej inštancie s odkazom na ust. § 387 ods. 2 C.s.p.. Súd prvej inštancie viazaný skutkovými dôvodmi žalobcom uplatnenými musel nevyhnutne konštatovať, že zo zmluvy o pôžičke žalovanému žiadny dlh nevznikol, keďže v konaní nebolo nielen preukázané odovzdanie finančných prostriedkov žalovanému, ale pojmový znak ust. § 657 Občianskeho zákonníka zmluvy o pôžičke (prenecháva) nebol žalobcom ani tvrdený. Prijatému záveru nasvedčuje aj obrana prezentovaná v odvolaní, kedy sám žalobca uvádza „ Zmluva o pôžičke bola ako dôsledok vyplatených záloh zo strany žalobcu žalovanému“, čím potvrdzuje neplatnosť Zmluvy o pôžičke.

7. Z obsahu spisu vyplýva (napr. vyjadrenie žalobcu č.l. 55-56), že strany sporu viažu podnikateľské aktivity, ktoré podľa tvrdenia žalobcu boli zo strany žalovaného neprofesionálne odvedené, a to nielen čo do kvality vykonaných prác, ale aj riadneho odovzdania objednaných prác. Žalobca údajne poskytol žalovanému istú „zálohu“ v snahe dosiahnuť od žalovaného riadne dodanie objednaných prác, ktoré žalovaný minul na iný účel. Keďže zo strany žalovaného k naplneniu tejto dohody nedošlo, chcel si zabezpečiť „aspoň“ vrátenie časti poskytnutej zálohy a to formou Zmluvy o pôžičke, ktorá tvorí predmet súdnej veci. Správne súd prvej inštancie v súlade s ust. § 216 ods. 2 C.s.p. nemohol žalobcovi prisúdiť nárok z titulu nesplnenia si objednaných prác, t.j. prisúdiť „niečo iné“, než čo žiada. Z uvedeného dôvodu nie je potom možné prihliadnuť na úvahu žalobcu, že ak by žalovaný žiadne finančné prostriedky od žalobcu neobdržal, nemal by žalovaný logicky dôvod o vrátenie aspoň 2.500,- €.

8. Žalobca vymedzuje predmet konania a to pokiaľ ide o konkrétny vzťah, o ktorom tvrdí, že existuje a je porušený; o konkrétny nárok z tohto právneho vzťahu, ktorému žiada poskytnúť ochranu a tiež výšku, ktorú z daného nároku žiada priznať. Medzi stranami sporu môže totiž existovať viac právnych vzťahov, resp. aj v rámci jedného právneho vzťahu môže existovať niekoľko ohrozených alebo porušených práva a žalobca sa nemusí domáhať ochrany celého nároku. V súlade s autonómiou súkromnoprávných vzťahov súdy neposkytujú ochranu právnomu vzťahu, právu ani nároku na plnenie, o ochranu ktorého žalobca nežiada. Súd sa teda nemôže vecne zaoberať iným právnym vzťahom, iným právom, ani iným

plnením (čo do druhu alebo výšky) a nemôže priznať žalobcovi plnenie na základe iného skutkového dôvodu ako je tvrdené v žalobe. Ak žalobca deklaroval porušenie svojho práva v nevrátení peňazí vzniknutého titulom Zmluvy zo dňa 12.09. 2016, je potrebné toto jeho želanie brať v úvahu a na tomto skutkovom podklade aj rozhodnúť.

9. Z ust. § 657 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zmluva o pôžičke je síce neformálnou ale reálnou zmluvou (kontraktom), k uzatvoreniu ktorému zákon vyžaduje skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi, v danom prípade peňazí a to buď bezhotovostným spôsobom na účet dlžníka, alebo odovzdanie krátkou cestou.

10. Zo zhodného tvrdenia strán je nesporné, že k odovzdaniu peňazí, ktoré mali byť predmetom Zmluvy o pôžičke zo dňa 12.09. 2016 nikdy nedošlo a tým nebola naplnená skutková podstata ustanovenia § 657 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorej zmluvou o pôžičke veriteľ prenecháva dlžníkovi na voľné nakladanie veci určené podľa druhu, v danom prípade peňazí v dôsledku čoho je žaloba o plnenie z pôžičky bezzákladová. Odovzdanie resp. zapožičanie peňažných prostriedkov z iného titulu (viď napr. vyjadrenie žalobcu na č.l. 55-56, poskytnutie finančných prostriedkov na stavbu,) v inom časovom pásme nemôže zhojiť absenciu jednoty vôle s jej prejavom učeného v Zmluve o pôžičke zo dňa 12.09. 2016, ktorá je v dôsledku tohto neplatným právnym úkonom.

11. Z hľadiska dispozičného princípu v civilnom sporovom konaní je pánom sporu žalobca, ktorý deklaruje povinnosti voči žalovanému z konkrétneho žalobného dôvodu. Nie je preto možné proti vôli žalobcu priznať právo na súdnu ochranu z iného žalobného dôvodu, než ktorý žalobca v žalobe uplatnil. Ak teda žalobca trvá na tom, že z iného než žalobou uplatneného právneho dôvodu uspieť nechce, je potrebné toto tvrdenie rešpektovať. Správny je potom aj záver súdu prvej inštancie, že posudzovanie úkonov žalobcu alebo žalovaného ohľadom uvedenej peňažnej sumy z iných právnych titulov a na základe iných právnych predpisov ako podľa ustanovení § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka by bolo nad rámec prejednávaneho nároku, a teda je v zmysle ust. § 216 ods. 2 C.s.p. procesne neprípustné.

12. Žalobca v snahe dosiahnuť úspešnosť žaloby poukazuje aj na „uznanie dlhu“ (dohoda o sporných nárokoch zo dňa 13.12. 2017). Obsah tohto listu nasvedčuje, že žalovaný má snahu o usporiadanie sporných nárokov formou dohody, ktorá má pre súd vypovedaciu schopnosť v rovine morálnej, avšak pre založenie opodstatnenosti žaloby tento prejav nestačí (pozri odsek 8.,11.). Navyše dohoda o sporných nárokoch nie je uznávacím prejavom v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka. Uznanie dlhu je jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi. Okrem všeobecných náležitostí predpísaných pre právne úkony (§ 34 Občianskeho zákonníka) je na jeho platnosť potrebná písomná forma, vyjadrenie prísľubu zaplatiť dlh a uvedenie dôvodu dlhu a jej výšky. Ak má mať písomné uznanie práva dlžníkom právne dôsledky uvedené v ustanovení § 558 Občianskeho zákonníka, je potrebné, aby došlo k uznaniu práva tak čo do dôvodu, ako aj do výšky. Uznávací prejav musí obsahovať také údaje, z ktorých hoci aj pomocou výkladu podľa § 35 Občianskeho zákonníka dôvod dlhu nepochybne vyplýva, pričom uvedenie dôvodu dlhu znamená označenie, akého dlhu sa uznanie týka alebo v čom dlh (skutkovo) spočíva. (R 123/1953). Rovnako tak uznanie práva čo do jeho výšky musí byť vyjadrené tak, aby výška bola objektívne určiteľná (Ro NS ČR z 12. 2. 2002, sp. zn. 33 Odo 507/2001, Ro NS SR , sp. zn. 3 Cdo 79/2005).

12.1. Vyplývajúci z vyššie uvedených záverov súdnej praxe, ako aj odbornej literatúry nie je možné považovať „dohodu o sporných nárokoch“ za uznávací prejav dlhu z titulu pôžičky. Keďže k uznaniu práva čo do dôvodu, ako aj do výšky týmto listom nedošlo, t.j., vznik dlhu titulom Zmluvy o pôžičke žalovaný týmto prejavom neuznal, stala sa obrana žalobcu v tomto smere bezzákladová.

13. Rozhodnutie súdu prvej inštancie teda vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, keď so zreteľom na ust. § 657 Občianskeho zákonníka nepriznal žalobcovi vrátenie peňazí z titulu Zmluvy o pôžičke zo dňa 12.09. 2016, čo viedlo odvolací súd k potvrdeniu napadnutého rozsudku podľa § 387 ods.1 a 2 C.s.p..

14. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 , v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. Nakoľko odvolací súd odvolaniu žalobcu nevyhovел a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, mal žalovaný v odvolacom konaní plný úspech a vznikol mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).